

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004423

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ДПУ № 1317 від 28.09.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касьянов Ігор Олександрович

2. Ihor O. Kasianov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5652-4482

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 10-09-2026

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Адвокатське об'єднання "Грамацький і партнери"

Код за ЄДРПОУ: 20079127

Місцезнаходження: вул.Дмитрівська, Київ, 01054, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16813

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.77.41, 10.79.51

Тема дисертації:

1. Примирення та медіація у системі відновного правосуддя України: кримінально-правові та процесуальні аспекти
2. Reconciliation and Mediation in the System of Restorative Justice of Ukraine: Criminal Law and Procedural Aspects

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена цілісному науковому баченню інституту примирення у кримінальному праві України як багатогранному правовому та соціальному феномену, що відіграє ключову роль у трансформації сучасної системи кримінальної юстиції України в контексті її євроінтеграційного поступу та адаптації до стандартів Ради Європи. У ході виконання роботи досліджено фундаментальну правову природу примирення, яке визначено не лише як вузькопроцесуальну дію, а як базовий вияв права людини на самостійне розв'язання конфлікту та відновлення порушеної гармонії соціальних зв'язків. Встановлено, що право на примирення має глибоке коріння у загальній системі прав людини, безпосередньо впливаючи з конституційних принципів поваги до людської гідності, свободи волевиявлення сторін та права на справедливий суд. Доведено, що існуючий законодавчий підхід, обмежений рамками чинної статті 46 КК України, на сучасному етапі розвитку України потребує суттєвого теоретичного та нормативного

розширення, оскільки демократичне суспільство демонструє стійкий запит на гнучкіші та гуманістичні форми правосуддя, де інтереси жертви визнаються пріоритетними порівняно з формальним каральним інтересом держави. Під час ретельного аналізу чинної нормативної бази виявлено системні неузгодженості між матеріальним кримінальним правом та процесуальними нормами, що регулюють статус учасників провадження. Зокрема, встановлено, що неузгодженість термінологічного апарату щодо визначення особи потерпілого у КК України та КПК України створює штучні правозастосовні бар'єри, які заважають реальній реалізації права на примирення. У роботі з'ясовано та теоретично обґрунтовано потенціал оновлення підходів до примирення через призму реформування правової системи та врахування положень проекту нового КК України. Аргументовано, що пропонуваній перехід від застарілої моделі звільнення від відповідальності до інноваційного інституту непризначення покарання у разі успішного примирення є більш виправданим з позицій загальної теорії права. Доведено, що такий підхід дозволяє зберегти необхідний виховний та превентивний потенціал закону, водночас максимально задовольняючи право потерпілого на справедливую сатисфакцію та відновлення психологічного комфорту. Кримінально-правовий сегмент дослідження дозволив здійснити глибокий аналіз впливу примирення на психосоціальний стан та подальшу поведінку учасників кримінально-правового конфлікту. Доведено, що на відміну від традиційної каральної ізоляції, яка в багатьох випадках призводить до стигматизації та подальшої криміналізації особи, примирення запускає високоефективні механізми внутрішньої ресоціалізації через безпосередню емоційну та правову взаємодію з жертвою. Встановлено, що процес усвідомленого каяття та активна діяльність, спрямована на реальне усунення заподіяної шкоди, сприяють трансформації особистості правопорушника та формуванню у нього стійкої антикримінальної установки на майбутнє. Водночас у роботі обґрунтовано, що для потерпілої особи процедура примирення виступає найдієвішим інструментом девіктимізації. Можливість отримати не лише матеріальну компенсацію збитків, а й шире моральне відшкодування та пояснення причин вчиненого, дозволяє потерпілому значно швидше подолати наслідки посттравматичного стресу та відновити базове відчуття соціальної безпеки у громаді. У дисертації проведено розширений аналіз особливостей примирення за окремими категоріями кримінальних правопорушень. Зокрема, досліджено специфіку конфліктів у сфері власності, громадського порядку та безпеки руху, де потенціал відновного підходу визначено як найвищий завдяки можливості швидкого нівелювання шкоди. Особливу наукову увагу приділено юстиції, дружньої до дитини. Доведено, що для неповнолітніх підозрюваних примирення повинно розглядатися як безальтернативний пріоритетний шлях вирішення справи. Традиційний судовий вирок та судимість часто стають для підлітка непереборним фактором соціального відчуження та штовхають до професійної злочинності, тоді як медіація дозволяє ефективно виправити помилку без руйнування соціальної ідентичності дитини. У роботі розкрито складну роль медіатора у справах за участю дітей, де він виступає не лише правовим посередником, а й гарантом дотримання найкращих інтересів дитини та емоційної безпеки процесу, що потребує інтеграції медіаційних практик у діяльність центрів «Барнахус».

2. The dissertation offers a holistic scientific vision of the institute of reconciliation in the criminal law of Ukraine as a multifaceted legal and social phenomenon that plays a key role in the transformation of the modern criminal justice system of Ukraine in the context of its European integration progress and adaptation to the standards of the Council of Europe. The study examines the fundamental legal nature of reconciliation, defined not merely as a procedural act but as a core manifestation of the human right to independent conflict resolution and the restoration of disrupted social relations. It is established that the right to reconciliation is deeply rooted in the general system of human rights and is directly derived from the constitutional principles of respect for human dignity, freedom of expression of the parties, and the right to a fair trial. It is demonstrated that the existing legislative approach, limited to the scope of Article 46 of the Criminal Code of Ukraine currently in force, requires significant theoretical and regulatory expansion, as a democratic society demonstrates a steady demand for more flexible and humanistic forms of justice in which the interests of the victim are recognized as a priority over the formal punitive interest of the state. A thorough analysis of the current regulatory framework reveals systemic inconsistencies between substantive criminal law and procedural norms governing the status of participants in criminal proceedings. In particular, inconsistencies in the terminological definition of a victim in the Criminal Code

of Ukraine and the Criminal Procedural Code of Ukraine create artificial law enforcement barriers that hinder the effective implementation of the right to reconciliation. The dissertation substantiates the need to update approaches to reconciliation through the prism of comprehensive legal reform, taking into account the provisions of the Draft Criminal Code of Ukraine. It is argued that the proposed transition from the traditional model of “release from liability” to the institute of “non-imposition of punishment” in cases of successful reconciliation is more consistent with general legal theory. Such an approach preserves the preventive and educational function of criminal law while maximizing the victim’s right to fair redress and psychological restoration. The criminological dimension of the study provides an in-depth analysis of the impact of reconciliation on the psychosocial condition and subsequent behaviour of participants in a criminal law conflict. It is demonstrated that, unlike traditional punitive isolation, which often leads to stigmatization and further criminalization, reconciliation activates effective mechanisms of internal resocialization through direct emotional and legal interaction with the victim. Conscious remorse and active efforts to remedy the harm caused contribute to personal transformation and the formation of a stable law-abiding orientation. For the victim, reconciliation serves as an effective mechanism of devictimization. The opportunity to receive not only material compensation but also sincere moral redress and clarification of the circumstances of the offence facilitates recovery and restores a basic sense of security within the community. The dissertation also analyses the specific features of reconciliation in particular categories of criminal offences, including offences against property, public order, and traffic safety, where the restorative approach demonstrates the greatest potential due to the possibility of prompt mitigation of harm. Special attention is devoted to child-friendly justice. It is substantiated that, in cases involving juvenile suspects, reconciliation should be regarded as the primary and preferable mechanism for case resolution. Traditional court sentences and criminal records often become factors of long-term social exclusion for minors and may contribute to persistent criminal behaviour, whereas mediation enables correction without undermining the child’s social identity. The complex role of the mediator in cases involving children is examined: the mediator acts not only as a legal intermediary but also as a guarantor of the best interests of the child and of the emotional safety of the process, which necessitates the integration of mediation practices into the activities of the Barnahus model.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Грицюк І. В., Касьянов І. О. Окремі аспекти примирення винного з потерпілим під час вчинення кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Ірпінський юридичний часопис. 2023. Вип. 3 (12). С. 185–193. URL: <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/140/139>.
- Касьянов І. О. Примирення з неповнолітнім підозрюваним: кримінологічний аспект правосуддя, дружнього до дитини. Ірпінський юридичний часопис. 2025. Вип. 4(17), С. 171–182. URL: <https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/297/308>
- Касьянов І.О. Примирення винного з потерпілим від кримінальних правопорушень проти власності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2025. Вип. 90. Ч. 4. С. 63–68. URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/339694/327822>
- Касьянов І.О. Межі реалізації права на примирення у матеріальному та процесуальному кримінальному праві: виправданість обмежень. Ірпінський юридичний часопис. 2025. Вип. 4(21), С. 150–162. URL:

<https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irplegchr/article/view/434/424>

- Касьянов І.О. До питання примирення з жертвами домашнього насильства: чи можлива медіація? Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина: Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (5-6 травня 2023 р.). Івано-Франківськ, 2023. С. 74-77. URL: <https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/12/youth2023-r.pdf>
- Касьянов І.О. Право на примирення з потерпілим як умова додержання верховенства права. IV Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди відзначення Міжнародного дня прав людини: збірник матеріалів (м. Київ, 5 грудня 2024 року). Київ: ДНДІ МВС України, 2024. С. 162-164. URL: <https://surl.li/gcprnrxr>.
- Касьянов І.О. Принцип забезпечення відновного примирення у парадигмі принципів юстиції, дружньої до дитини. Наукова спадщина професора В.Я. Тація і актуальні проблеми кримінального права: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., що відбулася 21 січ. 2025 р. / [редкол. Ю.А. Пономаренко (голова) та ін.]. Харків: Право, 2025. С. 413-417 с.
- Касьянов І.О. Примирення у кримінальному провадженні: потреба в оновленні підходів. Творча спадщина професора В. В. Сташиса в сучасному науковому дискурсі : матеріали Міжнар. наук. практ. конф., присвяч. 100 річчю від дня народж. проф. В. В. Сташиса, що відбулася 10 лип. 2025 р. / [редкол.: Ю. А. Пономаренко (голов. ред.), Л. М. Демидова, М. М. Уманець]] ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України ; Гром. орг. «Всеукр. асоц. кримін. права» ; Укр. нац. група Міжнар. асоц. кар. права. Харків : Право, 2025. С. 318-324.
- Касьянов І.О. Правова природа кримінальної медіації. Актуальні проблеми кримінального права і процесу та шляхи їх вирішення: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Ірпінь, 12 грудня 2025 р.) [Електронне видання у pdf-форматі] / уклад. Н. А. Сперкач; О. А. Павлюх. За заг. ред. Максименцева М. Г. Кафедра кримінального права та процесу. Навчально-науковий інститут права. Державний податковий університет, м. Ірпінь. 2026. С. 39-42. URL: <https://surl.li/eavlcw>.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U110768; 0121U113579

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірюкова Інна Георгіївна

2. Inna H. Biriukova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3320-5822

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рогатинська Ніна Зіновіївна

2. Nina Z. Rohatynska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0617-6114

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсаренко Ольга Володимирівна

2. Olha V. Sliusarenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0994-1010

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Служби безпеки України

Код за ЄДРПОУ: 20001823

Місцезнаходження: вул. М. Максимовича, Київ, 03022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Любов Василівна

2. Liubov V. Omelchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-4413-0272

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лугіна Наталія Анатоліївна

2. Natalia A. Luhina

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6005-2943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бодунова Олеся Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бодунова Олеся Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Грицюк Ігор Васильович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна